

Beste natuurvrienden,

Caesar wist het al : van alle Galliërs zijn de Belgen de dappersten. Dat geldt dan voor NVO-ers dubbel en dik. Ondanks de extreme weersomstandigheden daagden op **zondag 10 december** maar liefst **15 deelnemers** op voor een echte uitwaaiwandeling op het **Klein Strand en het Oosterstaketsel**.



Ik hoor het u al denken : “dat extreem zal nogal meegevallen hebben zeker???”. Wel, windkracht 7 met daarop sneeuwbuien en ijswater is in ieder geval geen terrasjesweer. Wel vreemd dat je dan al tijdens de nabespreking kunt denken : “Het was weer leuk om buiten te zijn, dat heeft toch deugd gedaan”.

Na een 10 minuten durende worsteling tegen de wind vonden we beschutting in de oksel van de nieuwe strekdam. Even bekomen daar en dan

eindelijk tijd voor wat natuur. Wat groeit en leeft er op die strekdam? Wat ligt er aangespoeld aan de laagwaterlijn? Welke vogels zoeken beschutting in de luwte achter de strekdam? We waren al vlug druk doende met ontdekken, benoemen en bespreken.

Wat verder op het strand kregen we weer de harde wind te verduren (deze keer wel in de rug) met af en toe een frisse winterse bui. Echt tijd maken om schelpjes te rapen op het strand zal voor een volgende keer zijn. Al vlug bogen we af richting staketsel en havengeul. De bebouwing op de zeedijk brak de wind en dat was zelfs tot daar goed voelbaar (van windkracht 7 naar 3 in een paar tientallen meters) .

In de havengeul en in de dokken konden we nog genieten van vogels die er zaten te rusten of op zoek waren naar eten. Bij de Vistrap kun je zo dikwijls Aalscholvers en soms Futen zien die er duiken naar vis. Als ze er eentje vangen moet die vlug ingeslikt worden of de meeuwen zijn ermee weg, kleptoparasitisme wordt dat genoemd (mooi meegenomen voor een kwis alweer). De dominante rol bij dat gevecht om eten wordt zonder twijfel vervuld door de Grote mantelmeeuw. Alhoewel deze soort niet graag dicht bij mensen komt kun je hem aan de Vistrap meestal wel vinden.

De nabespreking viel deze keer extra vroeg want na een uur en twintig minuten vonden we het welletjes geweest. Nog een paar koude



regenvlagen hadden ons daar extra van overtuigd. In de Rubens waren we, ondanks ons uitgeregend en verwaaid uiterlijk en onze zanderige schoenen, toch welkom en het was er goed zitten. We konden er genieten van een verse dagsoep en van de nagloei op onze wangen. Deze activiteit gaat in ieder geval de NVO-boeken in als eentje voor de doorbijters.

Bij elk verslag worden telkens 12 foto's gevoegd van soorten die tijdens de wandeling werden gezien en besproken. We kiezen daarbij maximaal voor soorten die in vorige verslagjes nog niet aan bod kwamen. Op die manier werden in deze verslagjes reeds **286 verschillende soorten** wat nader onder de loep genomen. In de bijgevoegde soortenlijst vind je ook alle organismen die tijdens NVO-activiteiten met zekerheid werden herkend en door de meeste deelnemers ook werden gezien. Die soortenteller staat nu (na 23 activiteiten) op **489 verschillende soorten**. (500 soorten in 2017 wordt nu echt onhaalbaar tenzij er aan de Roksem-put een invasie is van vreemde soorten)



Schaalhorens zijn slakken die op de stenen van de strandhoofden (juiste term voor golfbrekers) leven. Bij hoog water grazen ze algen van de harde ondergrond. Vóór laag water keren ze terug naar hun vaste stekje, want hun schelp is perfect aangepast aan die plaats. Op elk strandhoofd leven er duizenden Schaalhorens. (foto : JaVa)



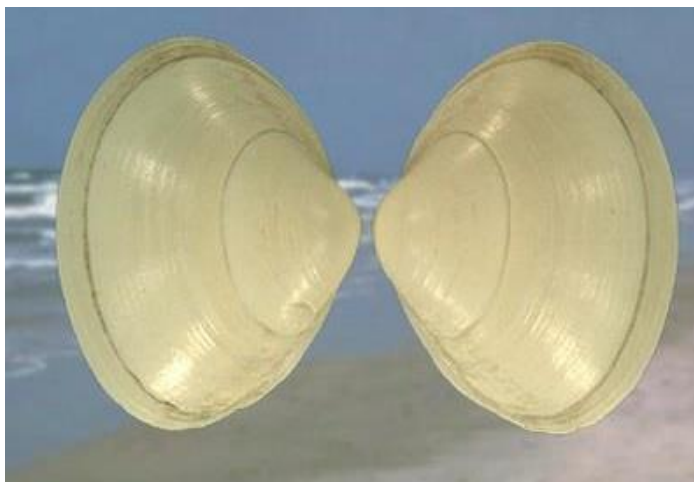
Sinds enkele jaren kun je, na een lange afwezigheid, de **Kokkel** weer levend aantreffen op het Klein Strand. Ze hebben levend of recent gestorven altijd deze gebroken-witte kleur. Als je zo'n doublet (beide schelpen nog aan elkaar vast) van opzij bekijkt zie je goed dat de kokkel tot de hartschelpen behoort (foto : JaVa)



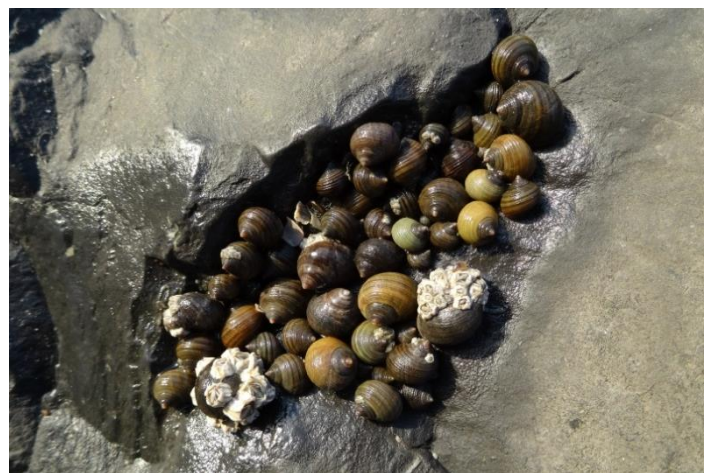
Smal en geen of zeer weinig vertakkingen: **Riemwier** laat zich gemakkelijk op naam brengen. Helaas is dat voor heel veel andere wiersoorten een pak moeilijker. Afhankelijk van de zeestromingen en de wind (aanlandig of aflagdig) vind je op het strand geen of net heel veel Riemwier. (foto : JaVa)



Een donkere, bijna zwarte rug en roze poten, dit is duidelijk een **Grote mantelmeeuw**. Met zijn spanwijdte tot 175 cm de grootste meeuwensoort ter wereld. Ook deze soort krijgt in de winter wat bruine streepjes op de kop. De rode vlek op de ondersnavel wordt de gonyvlek genoemd (en ligt op de gonyshoek), enkel volwassen (geslachtsrijpe) dieren hebben die vlek. (foto : Waarnemingen.be)



Veel soorten tweekleppigen hebben (ongeveer) deze vorm. Dan wordt het toch wel moeilijk om er de juiste naam op te plakken. De schelp van de **Stevige strandschelp** is duidelijk dikker dan van andere soorten, vandaar de naam. Wie de spierindrucksels en de mantelbocht controleert kan helemaal zeker zijn van de determinatie. (foto : anemoon.org)



Van deze "Karakollen" komen bij ons maar liefst 7 soorten voor dus we houden het bij **Alikruik spec.** Je vindt ze in grote aantallen op de strandhoofden waar ze bij hoog water de algen van de stenen schrappen. Bij laag water gebruiken ze hun operculum (een soort schildje) om de schelpopening af te sluiten. (foto : JaVa)



In schelpen en zelfs in stenen op het strand vind je soms deze gaatjes. Ze werden gemaakt door de **Boorspons** die ze maakt met behulp van oplossende stoffen. Eenmaal de gaatjes gemaakt zal de Boorspons in de gaatjes leven om zich zo te beschermen tegen vijanden (foto : JaVa)



Tapijtschelpen zijn door hun langgerekte vorm en hun schuine top behoorlijk eenvoudig op naam te brengen maar... je voelt het al aankomen... bij ons zijn er 6 soorten te vinden dus blijf voorzichtig en start met de schelp te benoemen als **Tapijtschelp spec.** (foto : Waarnemingen.be)



Een groep Steenloper tjes vloog voorbij met daarboven een duidelijk veel grotere strandloper soort met veel lichtgrijze tinten. Niet iedereen zal deze **Kanoet** gezien of herkend hebben, maar hij (of zij) was er wel. (foto : Waarnemingen.be)



Waarneming van de dag : bij de vistrap had een **Aalscholver** een vis gevangen en probeerde deze met de kop eerst in de bek te krijgen. De vis zet namelijk alle vinnen en de kieuwen open om dat inslikken te vermijden. "Onze" Aalscholver liet daarbij zijn visje vallen en in 2 seconden tijd waren de meeuwen er al mee weg. (foto : Vissersbond.nl)



Sommige slakken hebben heel weinig windingen, dat geldt ook voor het **Muiltje**. Het is een exoot van Noord-Amerikaanse oorsprong die in de late 19e eeuw in Europa terecht kwam door de invoer van Noord-Amerikaanse kweekoesters. Je vindt ze vaak in series boven op elkaar waarbij ze kunnen veranderen van geslacht zodat het bovenste dier steeds een mannetje is. (foto : Waarnemingen.be)



Jacobs kruiskruid en Bezemkruiskruid hebben we tijdens onze wandelingen al heel veel gezien. Maar er is nog een derde telg van de kruiskruiden die je bijna overal kunt vinden : **Klein kruiskruid**. Wie een tuin heeft kent het vast wel als een (on)kruid dat zeer snel opschiet op bewerkte stukken grond. (foto : Waarnemingen.be)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er is (zoals steeds) een herkansing mogelijk want op **zondag 17 december** staat er opnieuw een boeiende natuurwandeling op de kalender.

Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :



Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten. NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier hopen we in 2 jaar tijd iets meer dan 40 verschillende locaties te bezoeken.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Bij carpoolen wordt wel gevraagd een kleine brandstofbijdrage te betalen aan de chauffeur van dienst.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een blog gestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten :

- **Zondag 17 december** : wintervogels op de **Roksem-put** (Hoge Dijken)
Deze wandeling valt een weekje vroeger omdat we op 24 december volop in de kerstsfeer zitten
De carpoolers verzamelen om 13u30 aan de parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416
Ter plaatse : 14u00 parking aan het bezoekerscentrum, Oude Brugseweg 239, Roksem (Oudenburg)
- **Zondag 14 januari** : kleine **Spuikomwandeling + Jaaroverzicht** (met "bakselbuffet")
Start om 14u00 aan ontmoetingscentrum De Ballon / Mansveldstraat 9 / Oostende
- **Zondag 28 januari** : strandwandeling in **Lombardsijde**
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 **aan de randparking thv tramhalte Duin en Zee** (Earth explorer)
Ter plaatse : 14u00 parking op het einde van de Idyllelaan / Idyllelaan 2 / Middelkerke
- **Zondag 11 februari** : strandjutten op het strand van **Raversijde**
Start om 14u00 aan het Duinenkerkje / Dorpsstraat 95 / Oostende
- **Zondag 25 februari** : Eerste lentekriebels in de **Fonteintjes**, Blankenberge (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 **aan de randparking thv tramhalte Duin en Zee** (Earth explorer)
Ter plaatse : 14u00 thv tramhalte Duinse Polder / Kustlaan 201 / Blankenberge
- **Zondag 11 maart** : Grote Keignaert en Ouatbosje in **Zandvoorde**
Start om 14u00 op de parking van de rolschaatspiste / Egellaan / Zandvoorde (Oostende)

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte@proximus.be

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen... zijn steeds meer dan welkom via mail)